

Vejledning

Velkommen til videregående uddannelser i Europa

Version 2.0 | 5th December 2017

Dette værk er licenseret under [en Creative Commons Kreditering-
IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International Licens](#).

VINCE | Validation for inclusion of new citizens in Europe
580329-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA3-IP1-SOC-IN
Project coordinated by [eucen](#) | vince@eucen.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Introduktion

Denne vejledning henvender sig til vejledere på videregående uddannelsesinstitutioner, beskæftiger sig med optagelse og vejledning i forhold til uddannelsesansøgninger fra flygtninge og migranter med flygtningelignende forhold, som gerne vil starte eller genoptage deres videregående uddannelse på den pågældende uddannelsesinstitution. I denne vejledning har vi formuleret en række ofte stillede spørgsmål og svar (FAQ) vedrørende videregående uddannelser i Danmark. Vi håber, at denne vejledning kan være en hjælp i mødet med målgruppen.

Der er tre kategorier af ofte stillede spørgsmål (FAQ):

- Generelle oplysninger om videregående uddannelse i Europa
- Adgangsregler og finansiering
- Oplysninger om studieliv

I de fleste tilfælde refererer svarene til videregående uddannelsesspørgsmål som er generelle for Europa, og har direkte relevans for alle europæiske vejledere på videregående uddannelser. Svarene på andre spørgsmål vil afhænge af det land og / eller den institution, hvor en konkret videregående uddannelse er placeret. Alle spørgsmål besvares med et overblik; hyperlinks til hjemmesider for mere detaljerede oplysninger og kilder. Den enkelte optagelsesvejleder eller studievejleder kan bruge spørgsmålene og svarene, hvis det er relevant, men kan naturligvis vælge at tilpasse svaret til konkret land/institution.

I slutningen af dokumentet er der også en liste over links til websteder eller / og dokumenter, der blev brugt ved skrivning af dette dokument, der kan være nyttige som reference.

General information om videregående uddannelser i Europa

Spørgsmål: Hvordan fungerer uddannelsessystemet for videregående uddannelser?

Svar: I Europa starter studerende sædvanligvis deres videregående studier i en alder af ca. 18 år, efter at have afsluttet en ungdomsuddannelse. For at blive optaget på en videregående uddannelse, vil man, som oftest, ansøge på baggrund af en bestået gymnasial uddannelse. I visse lande og på visse uddannelser, bliver denne praksis suppleret med en optagelsesprøve eller optagelsessamtale. I Danmark foregår al optagelse igennem en optagelsesportal, som alle ansøgere til videregående uddannelse skal benytte, dette er [her](#)

Systemet for videregående uddannelse er forskelligt fra land til land hvad angår niveau, længde og typer kurser og uddannelser, akademiske titler mv. Der er ligeledes stor variation i forhold til historiske traditioner fra land til land. Når dette er sagt, er der også en række forhold, som inden for EU er harmoniseret. For flere detaljer om det fulde europæiske uddannelsessystem, kan man med fordel læse i den Vejledning, som hedder [Velkommen til Europa](#).

I de senere år har der været to store ændringer, der påvirker det videregående uddannelsessystem i Europa; *Bologna-processen* og *Lifelong Learning*.

Bologna-processen

Den såkaldte Bologna-proces blev indført for at harmonisere videregående uddannelse i Europa. Processen blev opkaldt efter universitetet i Bologna i Italien, hvor Bologna-erklæringen blev underskrevet af uddannelsesministre fra 29 europæiske lande i 1999.

Bologna-processen implementerer et fælles europæisk tredelt niveausystem af videregående uddannelser:

- Det første (laveste) niveau er en bachelorgrad, der typisk varer tre til fire år.
- Det andet niveau er en kandidatgrad/master, der typisk varer et til to år.
- Det højeste niveau er en ph.d.-uddannelse, som normalt er specialiseret og kan vare mellem to og fem år.

Titlen på graden efter første niveau er en Bachelor (BA) f.eks. Bachelor of Arts. Titlen på graden efter andet niveau er en kandidatuddannelse (Cand.), f.eks. Cand.mag eller Cand.scient pol. Titlen efter det tredje og højeste niveau er Philosophiae doctor (Ph.d.), og en person med doktorgrad kaldes normalt "Dr" eller blot Ph.d.

Systemet er bygget op omkring to nøglebegreber:

1. Credit. Credit er et mål for arbejdsbyrden for de studerende, hvad enten denne er udført i uddannelsens teoretiske eller praktiske dele. I den europæiske creditoverførselsordning (ECTS) repræsenterer en credit ca. 25 timers arbejde. Et akademisk år (fuldtidsstudium) er normalt på 60 ECTS, og udgør 1500-1800 timer.

2. Læringsmål. Alle uddannelser omfatter en redegørelse for læringsmål: Hvad den studerende har erhvervet sig af viden og færdigheder ved endt uddannelse. Dette fokus gør det mere enkelt at påvise, at selvom tilsvarende uddannelser ikke har fuldstændig ens indhold, kan den læring, der har fundet sted, ækvivalere i niveau og kompleksitet.

Disse to nøgleelementer tilbyder en fælles europæisk rammesætning til klassificering og markering af studerendes arbejde i forskellige fag.

Fordelene ved dette system er,

- at det er lettere at anvende kvalifikationer fra et europæisk land til andet, hvis man ønsker at ansøge om et job eller en uddannelse.
- At få en mere fleksibel uddannelsesordning og for eksempel kombinere ECTS fra forskellige lande eller fra praktikophold.
- At gøre det muligt at tilbyde kortere uddannelser med færre ECTS
- at gøre det nemmere at validere forskellige former for læring (se Vejledningen, Velkommen til validering)

Øget kompatibilitet mellem uddannelsessystemerne gør det ligeledes lettere for studerende og jobsøgende at flytte rundt inden for Europas grænser. Samtidig bidrager Bologna-reformerne til at gøre europæiske universiteter og høje læreanstalter mere konkurrencedygtige og attraktive for resten af verden. Det er dog vigtigt at vide, at Bolognaprocessen ikke er fuldt implementeret på alle universiteter i Europa, og derfor kan ikke alle uddannelser pr. automatik forstås vurderes ud fra dette system. De fleste videregående uddannelsesinstitutioner i EU kan dog forbinde sig til systemet.

Systemet anerkender også et klassificeringssystem; kaldet det europæiske creditoverførsels- og akkumuleringssystem eller **ECTS**. Et akademisk år svarer til 60 ECTS-point, der normalt svarende til 1500-1800 timers total arbejdsbyrde. Dette system muliggør overførsel og progression i hele EU. Mere information om Bologna-systemet findes her: [her](#)

Livslang læring/Lifelong Learning

Det er efterhånden anerkendt at læring ikke kun vedrører unge i uddannelsesinstitutioner, men er noget, der vedrører alle mennesker, på alle stadier i livet, og ikke kun i de traditionelle uddannelsesinstitutioner.

I det europæiske videregående uddannelsessystem er det ikke kun unge, der har bestået adgangsgivende gymnasiale uddannelser, som kan studere. I dag er der en tendens til, at mere modne studerende tiltrækkes til både deltidsuddannelser, efter- og videreuddannelser, samt til de traditionelle videregående uddannelsesinstitutioner som fx universiteterne og

professionshøjskoler. Disse studerende opfylder ikke nødvendigvis de formelle adgangskrav. Man kan læse mere om tankerne bag livslang læring i EU her

Mere information om **Lifelong Learning in the EU** kan findes her: [her](#)

Bemærk, at selvom der er sket meget i Videregående uddannelser i Europa i de seneste år som nævnt ovenfor, er også forskelle landene imellem, og der sker stadig ændringer. Hvert land implementerer principperne lidt forskelligt, så derfor skal de nationale bestemmelser undersøges nærmere, hvis der er behov for at sidestille uddannelsesindhold og niveau.

Spørgsmål: Hvad er de forskellige typer videregående uddannelsesinstitutioner i Europa? Er de alle officielt anerkendt?

Svar: Der er fire hovedtyper af videregående uddannelsesinstitutioner i Europa:

- 1) Universiteter (statslige og private) - nogle tilbyder en række forskellige uddannelser, nogle kan være specialiserede (fx inden for medicin, lov, forretning osv.)
- 2) Universiteter for Anvendt Videnskab (statslige og private; disse institutioner har normalt mere praktiske uddannelser end de mere traditionelle universiteter)
- 3) Læreruddannelse Colleges
- 4) Akademier og gymnasier med speciale inden for særlige områder.

Det danske uddannelsessystem ligner meget det europæiske uddannelsessystem, dog med lidt variation. Denne publikation giver en udførlig beskrivelse af det danske uddannelsessystem. [her](#)

For at finde ud af om en konkret uddannelsesinstitution er officielt anerkendt, er Uddannelses & Forskningsministeriet www.ufm.dk et godt udgangspunkt. [Enic-Naric](#), et fælles initiativ fra Europa-Kommissionen, Europarådet og UNESCO, der giver information om anerkendelse af akademiske og faglige kvalifikationer, og som indeholder yderligere oplysninger og en liste over lande – klik [her](#).

European Tertiary Education Register (ETER) er en database over videregående uddannelsesinstitutioner i Europa og kan findes [her](#).

[The European University Association](#) (EUA) er en samlende organisation af universiteter og nationale rektorater i 47 europæiske lande. EUA spiller en afgørende rolle i Bolognaprocessen, og påvirker EU's politikker inden for videregående uddannelse, forskning og innovation. Foreningen støtter aktivt studerende og akademikere med flygtningestatus.

Spørgsmål: Hvordan overføres kvalifikationer fra indvandrernes hjemlande til europæiske forhold?

Svar: I bund og grund er systemet for videregående uddannelser i Europa meget sammenligneligt med uddannelsessystemerne i Syrien og Irak. Bacheloruddannelser kan variere tre - fire år og kandidatgrad et til to år afhængig af fagligt indhold og landets traditioner.

I den nedenstående tabel er der lavet en kortfattet sammenligning af akademiske uddannelser/grader baseret på information fra [Kultusministerkonferenz – Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen](#), Bonn, Tyskland:

Europe	Syria	Afghanistan	Iraq
High School Leaving exam*	Bakaloria	Baccalauria	Baccalaureate Ilmiya; Baccalaureate Adabiya
Bachelor	الإجازة, إجازة (Ejaza jameia/ Idjaza)	Bachelor	ال بكالوريوس (al-bakâlûriyyûs)
Master	الماجستير (Majesteer/Madjistir)	Master	الماجستير (al-mâjistîr)
Doctor	الدكتوراه (Doctorah/Dukturah)	Doctor	دكتوراه (duktûra)

* Titlen på uddannelsesniveau og /eller eksamen fra universiteter adskiller sig fra land til land i Europa. For eksempel tager elever i Det Forenede Kongerige "A" niveauer; i Frankrig skal elever på universitetet have en baccalauréat, i Tyskland Abitur, i Østrig Matura

Mere information om videregående uddannelse i **Syrien** kan findes her [her](#).

Mere information om videregående uddannelse i **Afghanistan** kan findes her [her](#).

Mere information om videregående uddannelse i **Irak** kan findes her [her](#).

Mere information om videregående uddannelse i **Nigeria** kan findes her [her](#).

Mere information om videregående uddannelse i **Sudan** kan findes her [her](#).

Mere information om videregående uddannelse i **Iran** kan findes her [her](#).

Som beskrevet i Guidelinen: *Velkommen til Danmark*, bør alle nyankomne, som allerede har en formel uddannelse fra hjemlandet, få valideret allerede eksisterende formelle uddannelsespapirer i Uddannelses- og forskningsministeriet [her](#)

Når den nyankomne ønsker optagelse på en videregående uddannelse, er det helt centralt at vedkommende kontakter en optagelsesvejleder eller en studievejleder, for at få vejledning vedrørende den specifikke optagelsesprocedure.

I VIA UC vil en ansøger ofte skulle søge optagelse gennem Kvote 2, med en Individuel kompetencevurdering (IKV). Her vil en ansøgning om adgang skulle indeholde formelle uddannelsesdokumenter, dokumentation for erhvervs erfaring, for kurser mv. samt dokumentation for fx frivilligt arbejde. Desuden skal der være dokumentation for opfyldelse af sprogkrav fx Studieprøve, Dansk 2+3 inkl. FIF kursus. (Se evt. guideline *Velkommen til Danmark*.)

Hvis en ansøger ikke har dokumentation for uddannelse fra hjemlandet, eller ikke har færdiggjort uddannelsen fra hjemlandet, er anbefalingen alligevel ovenstående procedure, således der vejledes om en alternativ vej til vurdering af kvalifikationsniveauet.

Se også Vejledningen, [Velkommen til Validering](#).

Spørgsmål: Hvordan er nationale uddannelsessystemer organiseret i Europa?

Svar: I europæiske lande begynder de fleste børn i den obligatoriske grundskole, når de er mellem fire og seks år, og fortsætter i uddannelsessystemet indtil de er 15-19 år. Der kan være nationale forskelle.

Hvert land har sit eget system for videregående uddannelse inkl. adgangskrav til videregående uddannelse. Hvert land kan frit beslutte adgangskrav, procedure og niveauer i forhold til optagelse til videregående uddannelser. Derfor bør kommende ansøgere/ studerende altid undersøge det pågældende lands regler og /eller konkrete uddannelsesinstitutioner for yderligere information.

Det anbefales altså at en ansøger, som ønsker optagelse til en uddannelsesinstitution altid kontakter den pågældende uddannelsesinstitution optagelsesvejledning eller studievejledning. På www.via.dk kan kommende ansøgere finde kontaktoplysninger på vejleder, ved de konkrete uddannelser.

Hvis en ansøger ønsker mere generel vejledning om forskellige videregående uddannelser kan det anbefales at kontakte www.studievalg.dk eller E-vejledningen <https://www.ug.dk/evejledning>

Der kan findes et overblik over videregående uddannelser i EU [here](#). [Enic-Naric](#) giver ligeledes informationer om de enkelte lande [information by country](#) (Klik på det ønskede land til højre på siden). Wikipedia har også informationer og kan dermed give et generelt overblik over uddannelsessystemet i det enkelte land – klik [her](#).

Regler om adgangskriterier og finansiering

Spørgsmål: Hvad er de generelle adgangspcedurer til videregående uddannelse?

Svar: Disse adskiller sig ikke alene fra land til land, men i visse tilfælde også fx fra professionshøjskole til professionshøjskole. Nogle lande, som Danmark, har et centralt optagelsessystem for ansøgning til videregående uddannelser www.optagelse.dk Med centraliserede optagelsesprocedurer, med centraliserede frister for ansøgninger; for kvote 1 (adgang via det gymnasiale uddannelsesbevis) frist 5. juli, og kvote 2 (adgang gennem anden adgangsvej fx IKV) frist 15. marts. Alle ansøgere får svar på optagelse den 30 juli.

I andre EU lande fx i Østrig ansøger kommende studerende de individuelle institutioner, hvor der kan være skriftlige optagelsesprøver, interviews eller optagelse baseret på tidligere kvalifikationer.

Det anbefales at tjekke **“Study in Europe”** website – klik [her](#) – Her finder man et generelt overblik over uddannelser, som kan ansøges. Og her fremgår også om den pågældende uddannelse har brugerbetaling. Som tidligere nævnt kan Wikipedia også give et overblik over hvert enkelt land, som ønsker at undersøges nærmere. – klik [her](#).

Bemærk, at der i de seneste år er gjort en indsats i mange europæiske lande for at tilskynde mere modne voksne til at studere, og selvom de ikke har formelle skoleafgangskvalifikationer. I Danmark vil disse personer ofte skulle søge ind gennem kvote 2, IKV. Få mere information i Vejledningen, **Velkommen til validering**.

Spørgsmål: Er der restriktioner for adgang til videregående uddannelser?

Svar: Traditionelt kræver videregående uddannelser formelle adgangsbrevser i form af eksamensbeviser fra den gymnasiale uddannelse, hvis man skal kunne optages på en videregående uddannelse. Selvom disse gymnasiale uddannelser stadig er en accepteret adgang til videregående uddannelser, bliver institutionerne mere åbne for, at viden og læring, som kan bygges videre på, kan erhverves på flere og andre måder end ”blot” det gymnasiale niveau. Udover formelle vidensformer, anerkendes til en vis grad også uformelle og ikke-formelle vidensformer som adgangsveje ind i de videregående uddannelser. Der kan læses mere om realkompetencevurderinger: [her](#)

Hvis du er optagelsesvejleder eller studievejleder eller bare gerne vil vide lidt mere om IKV eller RKV anbefales NVR’s hjemmeside. [her](#)

Se også Vejledningen, *Velkommen til Validering*.

Der er ingen diskriminerende begrænsninger såsom politisk overbevisning, køn, seksualitet, religion mv., som kan forhindre studerende at komme ind på en videregående uddannelse.

Det kan dog være nødvendigt med visum og opholdstilladelse. Se venligst de separate Spørgsmål herom om dette i Vejledningen, *Velkommen til Danmark*.

Der er normalt særlige bestemmelser for studerende med handicap. I Danmark har studerende med fysiske eller psykiske udfordringer mulighed for at søge kompenserende hjælpemidler – SPS-støtte. Læs mere [her](#). Da SPS-støtte søges, når den studerende er optaget på den pågældende uddannelse, anbefales det at kontakte den konkrete uddannelsesinstitution, der ønskes optagelse på.

Som i flere andre lande, skal ansøger til en given uddannelsesretning, på et givet universitet som minimum opfylde et bestemt karaktergennemsnit. På www.ug.dk findes alle videregående uddannelser i Danmark. Her kan en ansøger også finde ud af, hvilke karaktergennemsnit vedkommende som minimum skal have for at komme i betragtning til en specifik uddannelsesretning.

En yderligere barriere kan være finansiering. Se venligst spørgsmålet "Betaling for uddannelse?".

Spørgsmål: Er det muligt at få et "studenter visum"?

Svar: Alle studerende, der ikke har et europæisk pas, skal ansøge om et såkaldt Schengen-visum. "Schengen" henviser til et område i Europa bestående af 22 EU-lande og 4 ikke-EU-lande, der har afskaffet pas og grænsekontrol. For generelle oplysninger om Schengenområdet klik [her](#). For informationer om visa indenfor Schengen området, klik [her](#). Hvis Visa-ansøgeren kommer fra et land uden for Schengen området, kan mulighederne for uddannelse i Danmark være begrænsede. Uanset hvad situationen er, bør man undersøge mulighederne for uddannelsesophold i Danmark [her](#) eller [her](#)

Spørgsmål: Hvilke studieretninger er det muligt at søge?

Svar: Dette vil afhænge af land og uddannelsesinstitution, men det kan være nyttigt at starte her "[Study in Europe](#)" eller "[StudyLink](#)". "[Top Universities](#)" og "[The Times Higher Education](#)" er også brugbare sites.

Spørgsmål: Hvordan kan jeg få anerkendt dokumentation for min videregående uddannelse?

Svar: Dette kaldes generelt "validering". "VNIL" refererer til validering af ikke-formel og uformel læring; "VPL" eller RKV/IKV til validering af prior learning/tidligere læring. Med andre ord kan ikke kun formelle kvalifikationer anerkendes, for at få plads i videregående uddannelse.

I Europa er det muligt at få anerkendt eller valideret videregående uddannelser fra ikke-europæiske lande. Men selv om der er en række europæiske initiativer, der støttes af både EU og OECD, vil procedurerne afvige fra land til land. Se venligst Vejledningen, "*Velkommen til validering*" for yderligere information.

Generelle informationer om procedurer for anerkendelse af akademiske uddannelser samt informationer om hvert enkelte lands procedurer findes her [enic-naric organisation](#). The ENIC Network (European Network of National Information Centres on academic recognition and mobility) er etableret af Europarådet og UNESCO. The ENIC Network samarbejder tæt med the NARIC Network of the European Union. Hvis der ønskes mere indgående indsigt i anerkendelsesprocedurer så klik [her](#).

Spørgsmål: Hvilken dokumentation er nødvendig, når der ansøges om optagelse til en videregående uddannelse?

Svar: Dette afhænger af land og institution, men kan omfatte eksamensbeviser, kvalifikationsbeviser, fødselsattest, registreringsbevis i landet, kopi af pas /visum/opholdstilladelse, sundhedscertifikat.

[Enic-naric](#) oplysninger om de enkelte lande findes her [her](#).

Spørgsmål: Hvad hvis dokumentation for videregående uddannelse er bortkommet?

Svar: Der er ingen generelle EU-regler om dette, men de fleste lande vil anerkende, at dokumenter under visse omstændigheder ikke længere vil være tilgængelige. Faktisk hedder det i artikel VII i konventionen om anerkendelse af kvalifikationer, inden for videregående uddannelse i den europæiske region i Lissabontraktaten fra Europarådet i 1997: "*Hver part skal tage alle mulige og rimelige skridt inden for rammerne af dets uddannelsessystem og i overensstemmelse med dets forfatningsmæssige og lovgivningsmæssige bestemmelser for at udvikle procedurer, der har til formål at vurdere retfærdigt og hurtigt, om flygtninge, fordrevne og personer i en flygtningelignende situation opfylder de relevante krav til adgang til videregående uddannelse, videreuddannelse programmer eller til beskæftigelsesaktiviteter,*

også i tilfælde, hvor de kvalifikationer, der er opnået hos en af parterne, ikke kan bevises gennem dokumentation."

De fleste lande og uddannelsesinstitutioner kan tilbyde en valideringsproces eller en individuel kompetencevurdering når livslang læring skal verificeres og anerkendes. Læs gerne Vejledningen, **Velkommen til Validering** for mere information om Validering.

[Enic-naric](#) giver råd til institutioner, der står overfor spørgsmålet om flygtninge uden dokumentation for adgangsmuligheder på uddannelsesinstitution. Dette omfatter retningslinjer for oprettelse af en proces for at sikre, at disse flygtninge behandles retfærdigt. Klik venligst [her](#) for flere informationer. I Danmark kan ansøgere med uddannelser erhvervet i andre lande, få vurderet og anerkendt disse i en central enhed. Læs mere [her](#). Vær opmærksom på, at der også kan ansøges om godkendelse af bortkomne uddannelsesbeviser.

Spørgsmål: Betaling for uddannelse?

A: Det europæiske videregående uddannelsessystem er i høj grad baseret på offentlig finansiering, og gebyrer er ofte forholdsvis lave (sammenlignet med USA) eller endog ikke-eksisterende. I nogle lande skelnes der mellem EU-borgere og ikke-EU-borgere. I Østrig og Tyskland er der i øjeblikket ingen studiebetaling på de statslige universiteter, men ved universiteter i *Anvendt Videnskab* i de føderale stater kan der opkræves studiebetaling. I Storbritannien er studentergebyrer på nuværende tidspunkt typisk £ 9.000 pr. År for EU-studerende. Udvalgte studerende skal tjekke direkte hos den institution, de ønsker at ansøge om. Derudover bør bolig- og leveomkostninger, bøger, scripts, transport mv også overvejes.

I Danmark er al uddannelse som udgangspunkt gratis, og langt de fleste EU borgere, er ligeledes berettiget til økonomisk støtte under uddannelse (SU). Der er desuden også mulighed for et særlig SU løn, som efter endte studier skal betales tilbage. Læs mere om SU reglerne [her](#)

The [United Nations Refugee Agency](#) – **UNHCR** – er forpligtet til at opfordre til videregående uddannelse for flygtninge. I de sidste 25 år har det hjulpet over 2.300 flygtninge økonomisk til at studere ved videregående uddannelser, ved hjælp af stipendier. Programmet hedder "[DAFI](#)".

På nogle europæiske uddannelsesinstitutioner findes der særlige økonomiske muligheder for flygtninge, der studerer på specifikke uddannelser/uddannelsesinstitutioner. Se venligst Spørgsmålet "*Er der nogen højere uddannelsesinstitutioner i Europa, der specifikt støtter flygtninge?*". Det er ikke tilfældet i Danmark, til gengæld stilles de fleste flygtninge og indvandrere lige med danske studerende – uddannelserne er gratis, og der kan søges om SU og SU-lån.

Spørgsmål: Er der videregående uddannelsesinstitutioner i Europa, der særligt støtter flygtninge?

Svar: Ja. Nogle videregående uddannelsesinstitutioner i Europa har særlige bestemmelser for at støtte flygtninge, der gerne vil genoptage en videregående uddannelse. Dette kan være i form af Studievejledning, coaching, rådgivning, særlige brobygningsprogrammer, støtte til sprogundervisning, tilskud, vederlagsgebyrer mv.

Eksempler på disse kan ses nedenfor:

The Ludwig-Maximilians-University Munich tilbyder [information on studying for refugees and asylum-seekers, including FAQs.](#)

- **The University of Barcelona** har etableret [refugee support programme](#) som inkluderer foranstaltninger, der har særlig fokus på at understøtte syriske flygtninge.
- **Hochschule Magdeburg:** Denne institution tilbyder [special services for refugees](#), som inkluderer studievejledning, sprogkurser og integrationsforberedende undervisning.
- **The Freie Universität Berlin** har udviklet "[Welcome to Freie Universität Berlin](#)" Programmet tilbyder kvalificerede potentielle studerende (med flygtningestatus), en mulighed for gratis at deltage i udvalgte kurser, og deltage i udvalgte ekstra tilbud, for derved forberede sig til at starte et uddannelsesprogram.
- [Stiftung Universität Hildesheim](#)
- [University of Groningen](#)
- [University of Bologna](#)
- [University of Applied Sciences Emden/Leer](#)
- [University of Duisburg/Essen](#)
- [ICLON, Leiden](#)
- [TU Technical University Dortmund](#)
- [University of Strasbourg](#)
- [Université Paris 1, Panthéon Sorbonne](#)
- [Université Bordeaux Montaigne](#)

Denne oversigt er ikke udtømmende.

I Danmark findes der ligeledes en række tilbud til nyankomne, som ønsker at optimere muligheder for enten at færdiggøre tidligere påbegyndt uddannelse, eller for at påbegynde en videregående uddannelse i Danmark. Her kan nævnes FIF-kursus, som er et 1 årigt kursus, henvendt til flygtninge og indvandrere, som har gennemført Dansk sprogundervisning, og som har en gymnasial uddannelse fra hjemlandet. Ved at gennemføre FIF-kurset på tilfredsstillende vis kan en ansøger søge videre på de professionsrettede videregående uddannelser i VIA. Læs mere om FIF kurset [her](#)

Følgende organisationer støtter også flygtninge, der ønsker at komme ind på videregående uddannelser:

- Den [Europæiske Union](#) støtter en række projekter, der sigter mod at hjælpe flygtninge til højere uddannelse, herunder dette [VINCE](#)-projekt. Et andet EU-medfinansieret projekt er det [her](#), som har til formål at styrke videndeling, peer-support og akademisk partnerskab for at lette integrationen og adgangen til flygtninge i de europæiske højere læresteder.
- [Europa Kommissionen](#) støtter integrationen af indvandrere og flygtninge i videregående uddannelser. Kommissionen finansierer projekter og udbreder succesfulde praksisser, på dette område. Sprogfærdigheder og anerkendelse af kvalifikationer er velkendte udfordringer for nyankomne flygtninge og indvandrere. Der er udarbejdet en liste over inspirerende praksis, hvor forskellige videregående uddannelsesinstitutioner har bidraget med forslag til, hvordan man kan understøtte og måske tilskynde flygtninge i at komme ind på videregående uddannelser. Listen er udarbejdet som resultatet af en EU-undersøgelse lanceret af Europa-Kommissionen, den 24. september 2015, hvor både universiteter og studenterorganisationer deltog. Målet er ikke at være udtømmende, men at dele praksis i forskellige dele af EU. Listen kan findes [her](#).

United Nations Refugee Agency – UNHCR – er optaget af at opmuntre flygtninge og indvandrere til at tage videregående uddannelser.

- [The European University Association](#), EUA, er forpligtet på at understøtte flygtninge i at studere på videregående uddannelsesinstitutioner i hele Europa. Dens politikerklæring kan læses [her](#). EUA har lanceret [Refugees Welcome Map Campaign](#) i December 2015, og har samlet næsten 250 initiativer fra videregående uddannelser og beslægtede organisationer i 31 lande. Klik på det interaktive [kort](#) for at finde detaljer om initiativerne på de forskellige institutioner over hele verden.
- [The European Students Union](#) har udgivet en [rapport](#) som inkluderer en række europæiske initiativer. Her skal blot nævnes at:
- I **Danmark**, findes et initiativ hvis sigte er at hjælpe flygtninge til at få adgang til videregående uddannelser <http://studentrefugees.dk> initiativet er et samarbejde mellem De studerendes råd, Studenterhuset. Student Refugees er et studenterdrevet projekt, som har til formål at støtte personer med flygtningebaggrund i søge ind på videregående uddannelser i Danmark, og at støtte dem efter at de er blevet optaget. Projektet bygger på tanken om, at uddannelse skal være for alle. StudentRefugees.dk samler information om, hvordan man kan opfylde adgangskravene og ansøge om optagelse på en videregående uddannelse i Danmark. StudentRefugees.dk giver også forslag til alternative muligheder til at komme uden om de barrierer, som personer med flygtningebaggrund møder, når de forsøger at få adgang til en videregående uddannelse.

Spørgsmål: Hvad er betingelserne for genoptagelse af studier i det oprindelige land, hvis en migrant ønsker at vende tilbage på et senere tidspunkt?

Svar: Hvis en studerende går på en videregående uddannelse i Europa og derefter vender tilbage til sit oprindelige land, vil spørgsmålet om vedkommendes studier i Europa vil blive anerkendt i det oprindelige land afhænge af det pågældende land. Undervisningsministeriet i det relevante land skal kontaktes.

Informationer om studieliv

Spørgsmål: Hvordan er studerende med flygtninge baggrund dækket mht. transport og sundhedsforsikring?

Svar: Der er der ingen fælles EU regler om dette. I nogle universitetsbyer kan offentlig transport være gratis for studerende, eller der kan gives studierabat. Uddannelsesinstitutionen kan oplyse om dette. I Danmark kan studerende ofte benytte sig af et *ungdomskort*, som giver rabat på offentlig transport. Læs mere om mulighederne [her](#)

Sundhedsforsikring er generelt obligatorisk i Europa, men hvert land har sit specifikke system. I EU har borgerne ret til samme sundhedspleje som borgere, der er forsikret i det pågældende land. Flere oplysninger om det europæiske sygesikringskort findes [her](#). I Danmark har alle som udgangspunkt fri og gratis adgang til sundhedstjenester og lægehjælp. Læs mere [her](#)

Spørgsmål: Hvilken rådgivning og støtte kan man ved studenterorganisationerne?

Svar: Der er Studenterorganisationer ved mange videregående uddannelsesinstitutioner i Europa. Normalt vælges repræsentanterne af de studerende selv. På større institutioner kan studenterorganisationen have sit eget kontor. Studenterorganisationernes formål er at lave sociale aktiviteter, repræsentere studerende i konkrete studentsager, yde akademisk støtte til de studerende, eller tale studerendes sag i fx uddannelsesråd. Hvis fx en studerende føler sig uretfærdigt behandlet, kan studenterorganisationen rådgive, vejlede og måske yde særlig faglig support i den konkrete sag. I Danmark er det frivilligt, om studerende organiserer sig i studenterorganisationerne, men mange uddannelsesinstitutioner opfordrer studerende til at gøre det. På VIA UC kaldes den fælles studenterorganisation: De Studerendes Råd (DSR) læs mere om DSR [her](#)

[European Students' Union](#) (ESU) er paraplyorganisationen for 45 National Union of Students (NUS) fra 38 lande. Formålet med ESU er at repræsentere og fremme de studerendes uddannelsesmæssige, sociale, økonomiske og kulturelle interesser på europæisk plan. Fokus er alle relevante organer og især EU, Bologna opfølgingsgruppen, Europarådet og UNESCO. ESU repræsenterer, gennem sine medlemmer, omkring 15 millioner studerende i Europa. En liste over medlemmer med kontaktoplysninger i europæiske lande kan findes [her](#).

Spørgsmål: Hvilke indkvarteringsmuligheder er tilgængelige, når man er studerende på en videregående uddannelse?

Svar: Ofte er der mulighed for et kollegieværelse/lejlighed. Der kan også være forhåndsftaler mellem uddannelsesinstitutioner og private indkvarteringsmuligheder til studerende. I nogen uddannelsesbyer er der boliggaranti til studerende. Men det er den studerende selv, som må undersøge, hvilke muligheder der er tilgængelige ved den konkrete uddannelsesinstitution.

På større uddannelsesinstitutioner kan der endda være et kontor eller centraliseret system, der hjælper studerende, når de søger indkvartering.

Spørgsmål: Hvem kan hjælpe, hvis den studerende støder på udfordringer?

Svar: På alle uddannelsesinstitutioner i Danmark findes der studievejledere, studieadministrationer og studenterorganisationer, som alle gerne vil hjælpe, hvis en nyankommen studerende har brug for hjælp eller støtte. I VIA UC finder du den specifikke studievejledning, ved den konkrete uddannelse [her](#)

Websites and Documents used in these Guidelines

- Council of Europe, Treaty Office; Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region / Treaty no. 165:
<http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/165>
- Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)/German Academic Exchange Service:
<https://www.daad.de/en/>
- enic-naric (a joint initiative of the European Commission, the Council of Europe and UNESCO providing information on recognising academic and professional qualifications):
<http://enic-naric.net/>
- enic-naric; Recognised HEIs:
<http://www.enic-naric.net/recognised-heis.aspx>
- enic-naric; Academic Recognition Procedures:
<http://www.enic-naric.net/academic-recognition-procedures.aspx>
- enic-naric; Country Pages:
<http://www.enic-naric.net/country-pages.aspx>
- enic-naric; Documents required for recognition procedures:
<http://www.enic-naric.net/documents-required-for-recognition-procedures.aspx>
- enic-naric; Recognise qualifications held by refugees – guide for credential evaluators:
<http://www.enic-naric.net/recognise-qualifications-held-by-refugees.aspx>
- European Commission:
<http://ec.europa.eu/>
- European Commission; Employment, Social Affairs and Inclusion:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=en>
- European Commission; Inspiring practices: Higher Education helping newly arrived refugees - Recognition of skills, access to HE and Integration of Researchers;
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/policy/higher-education/doc/inspiring-practices-refugees-skills-recognition_en.pdf
- European Commission; Lifelong Learning Programme (updated 2017):
http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme_en
- European Commission; Schengen Area:
https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen_en
- European Commission; The Bologna Process and the European Higher Education Area (updated 2017):
http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/bologna-process_en
- European Commission; Visa Policy:
https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy_en
- European Students' Union:
<https://www.esu-online.org/>

- European Students' Union; Full Member Directory:
<https://www.esu-online.org/about/full-member-directory/>
- European Students' Union; Report: Refugees Welcome? Recognition of Qualifications held by Refugees and their Access to Higher Education in Europe – Country Analyses (April 2017):
https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2017/05/ESU-Are-Refugees-Welcome_-_WEBSITE-1.compressed-1.pdf
- European Tertiary Education Register (ETER) (a database of higher education institutions in Europe):
<https://www.eter-project.com/>
- European Union:
<https://europa.eu/>
- European Union; Higher Education in Syria (updated 2012):
http://eacea.ec.europa.eu/tempus/participating_countries/overview/syria_tempus_country_fiche_final.pdf
- European Union's Education, Audiovisual and Cultural Executive Agency (EACEA):
https://eacea.ec.europa.eu/homepage_en
- European Union's Education, Audiovisual and Cultural Executive Agency (EACEA); Tempus study of the "State of Play of the Bologna Process in the Tempus Partner Countries" (April 2012):
http://eacea.ec.europa.eu/tempus/tools/documents/bologna2012_mapping_country_120508_v02.pdf
- European University Association (EUA):
<http://www.eua.be/>
- European University Association (EUA); European Universities' Response to the Refugee Crisis (October 2015):
<http://www.eua.be/Libraries/press/european-universities-response-to-the-refugee-crisis.pdf?sfvrsn=8>
- European University Association (EUA); Refugee's Welcome Map (February 2017):
<http://refugeeswelcomemap.eua.be/Editor/Visualizer/Index/48>
- European University Association (EUA); Refugee's Welcome Map Campaign (February 2017):
<http://www.eua.be/activities-services/news/newsitem/2017/02/06/newly-updated-eua-refugees-welcome-map-one-year-of-support-for-refugee-students-and-researchers>
- Freie Universität Berlin; Welcome to Freie Universität Berlin:
<http://www.fu-berlin.de/en/sites/welcome/index.html>
- Hochschule Magdeburg; Integration of Political Refugees with Academic Backgrounds or Ambitions:
<https://www.hs-magdeburg.de/en/the-university/international/routes-to-the-university/studying-for-refugees.html>
- ICLON, Leiden:
<https://www.universiteitleiden.nl/en/iclon>
- inHERE – Higher Education supporting Refugees in Europe:
<https://www.inhereproject.eu/>

- Kiron:
<https://kiron.ngo/kiron-navigator/the-kiron-idea/>
- Kultusministerkonferenz – Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen:
<http://anabin.kmk.org/anabin.html>
- Ludwig-Maximilians-University Munich; Information on studying for refugees and asylum-seekers:
http://www.en.uni-muenchen.de/students/degree/admission_info/informationen_fluechtlinge/index.html
- National Agency for Higher Education (NORRIC), Sweden (2003); Higher Education in Iraq:
<http://norric.org/files/education-systems/Iraq%202003>
- Nuffic; The Dutch organization of internationalization in education:
<https://www.nuffic.nl/en>
- Nuffic; The Afghan education system described and compared with the Dutch system (November 2015):
<https://www.nuffic.nl/en/publications/find-a-publication/education-system-afghanistan.pdf>
- Nuffic; The Iraqi education system described and compared with the Dutch system (January 2015):
<https://www.nuffic.nl/en/publications/find-a-publication/education-system-iraq.pdf>
- Nuffic; The Syrian education system described and compared with the Dutch system (December 2015):
<https://www.nuffic.nl/en/publications/find-a-publication/education-system-syria.pdf>
- Nuffic; Refugees in the Netherlands:
<https://www.nuffic.nl/en/news/news-topics/refugees/refugees>
- Project Student Refugees, Denmark:
<http://www.studentrefugees.dk/>
- Stiftung Universität Hildesheim; Refugees:
<https://www.uni-hildesheim.de/en/io/refugees/>
- Study in Europe:
<https://www.studyineurope.eu/>
- Study in Germany; Information for Refugees:
https://www.study-in.de/landingpage/refugees/information-for-refugees-in-english_39092.php
- StudyLink:
<https://studylink.com/study-in-europe/>
- The Times Higher Education
<https://www.timeshighereducation.com/student/best-universities/best-universities-europe>
- Top Universities
<https://www.topuniversities.com/where-to-study/region/europe/guide>
- TU Technical University Dortmund; Offers for Refugees:
http://www.aaa.tu-dortmund.de/cms/en/International_Students/Offers-for-refugees/index.html
- UAF, The Netherlands; Foundation for Refugee Students UAF:
<https://www.uaf.nl/home/english>

- UNESCO World data on Education/Iran:
http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdf-versions/Islamic_Republic_of_Iran.pdf
- UNESCO World data on Education/Nigeria:
http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdf-versions/Nigeria.pdf
- UNESCO World data on Education/Sudan:
http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdf-versions/Sudan.pdf
- UNHCR; DAFI Scholarships:
<http://www.unhcr.org/dafi-scholarships.html>
- United Nations Refugee Agency (UNHCR):
<http://www.unhcr.org/>
- Université Bordeaux Montaigne
<http://www.u-bordeaux-montaigne.fr/en/index.html>
- Université de Paris 1, Panthéon Sorbonne
<https://www.univ-paris1.fr/en/international/refugee-students-reception/>
- University of Applied Sciences Emden/Leer; Flüchtlinge als Ergänzungshörer:
<http://www.hs-emden-leer.de/en/research-transfer/projects/research-and-counselling-centre-for-refugees/fluechtlinge-als-ergaenzungshoerer.html>
- University of Barcelona; Refugee Support Programme:
http://www.ub.edu/web/ub/en/menu_eines/noticies/2015/09/028.html
- University of Bologna; Unibo for Refugees:
<http://www.unibo.it/en/services-and-opportunities/study-grants-and-subsidies/exemptions-and-incentives/unibo-for-refugees>
- University of Duisburg/Essen; Offers for Refugees:
<https://www.uni-due.de/en/refugees.php>
- University of Groningen; Refugees who qualify for higher education:
<http://www.rug.nl/education/hoger-opgeleide-vluchtelingen?lang=en>
- University of Strasbourg
http://www.en.unistra.fr/index.php?id=21579&tx_ttnews%5Btt_news%5D=11613&L=0&cHash=56e911c6b7aaf5d7a929585167aa59a9
- VINCE – Validation for Inclusion of New Citizens in Europe:
<http://vince.eucen.eu/>
- Wikipedia: Higher Education in Afghanistan:
https://en.wikipedia.org/wiki/Higher_education_in_Afghanistan
- Wikipedia: List of Education Articles per Country:
https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_education_articles_by_country

NB: All websites and documents used to write these guidelines were last accessed in July 2017

Dette dokument er en tilfældig af det oprindelige dokument forfattet på engelsk.

Citation:

Kalaschek, A. on behalf of the VINCE consortium (Ed.) (2018): *Guidelines - Welcome to Higher Education*. Brussels: eucen. Licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](#).

Dette værk er licenseret under [en Creative Commons Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International Licens](#).